

Funkciju audita Valsts ieņēmumu dienestā un funkcionāli saistītajās iestādēs Ziņojumam

Priekšlikumu un viedokļu apkopojums par Valsts ieņēmumu dienestam neraksturīgām funkcijām, no kuru veikšanas būtu pamats atteikties

N. p.k.	Struktūrv. kas iesniegusi viedokli	VID neraksturīgā funkcija	Normatīvais akts, kas uzliek pienākumu funkciju veikt	Piezīmes
1.	VADAP	VID korupcijas risku reģistra papildināšana ar incidentu reģistru, kurā reģistrējamas veicamās funkcijas, kuras pildot ir konstatēti koruptīvi pārkāpumi par VID amatpersonām. Konstatēts, ka liela daļa no minētajā reģistrā iekļaujamās informācijas kā klasificēta informācija nav no FPP saņemama, līdz ar to šāds reģistrs nesniegs gaidīto efektu	Iekšējā audita Nr.06/2007 „Muitošanas darba organizācijas novērtējums” ieteikums.	Konstatēts, ka liela daļa no minētajā reģistrā iekļaujamās informācijas kā klasificēta informācija nav no FPP saņemama, līdz ar to šāds reģistrs nesniegs gaidīto efektu
2.	Muitas krimināl-pārvalde (MKrP)	Kopš 2006.gada 14.augusta MKrP sniedz atbalstu VR un VP ārkārtas situācijas mazināšanai transportlīdzekļu rindās uz autoceļa A-13 pie RKP/MKP „Grebņeva” un autoceļa A-12 pie RKP/MKP „Terehova”, izmantojot Rēzeknē un Daugavpilī izvietotās MKrP KD Mobilās vienības. Ātrbojīgo preču identificēšanu kravas transportlīdzekļu rindās uz autoceļa A-12 pie RKP/MKP „Terehova” veic VID LRI MP amatpersonas, uz autoceļa A-13 pie RKP/MKP „Grebņeva” veic MKrP amatpersonas.	11.06.2008. izmaiņas 25.06.2007. Starpresoru vienošanās Nr.366 starp Valsts robežsardzi, Valsts ieņēmumu dienestu un Valsts policiju	MKrP ierosina ātrbojīgo preču identificēšanu transportlīdzekļu rindās pilnībā nodot LRI iestādes Muitas pārvaldei. <u>Priekšlikums nerisina jautājumu par atteikšanos no VID neraksturīgām funkcijām.</u>
3.	Galvenā nodokļu pārvalde (GNP)	Akcīzes nodokļa atmaksas lauksaimniecības produkcijas ražotājiem administrēšana. Šobrīd iesaistītas vairākas institūcijas (VID, pašvaldības, LAD). VID veiktā akcīzes nodokļa atmaksas lauksaimniecības produkcijas ražotājiem par iegādāto dīzeļdegvielu pēc būtības ir uzskatāma par kompensāciju (subsīdiju) par iegādāto un zemes apstrādei izlietoto dīzeļdegvielu. Priekšlikums to nodot Lauku atbalsta dienestam, kurš administrē arī platību maksājumus.	MK 07.08.2007. noteikumi Nr.528 „Kārtība, kādā lauksaimniecības produkcijas ražotājiem atmaksā akcīzes nodokli par dīzeļdegvielu (gāzeļļu) un dīzeļdegvielu (gāzeļļu), kurai ir pievienota rapšu sēklu eļļa vai no rapšu sēklu eļļas iegūta biodīzeļdegviela”	Atmaksu kā tādu paredz likuma „Par akcīzes nodokli”18.panta piektā daļa. Taču tā nenosaka VID kā atmaksas administrētāju. Taču likums paredz nosacījumu, kuru var izpildīt tikai VID – ja lauks. produkcijas ražotājam ir nodokļu, nodevu vai citu valsts noteikto obligāto maksājumu parādi, atmaksājamā summa vispirms tiek novirzīta šo parādu segšanai.
4.	GNP	Valstij piekritīgās mantas uzskaitē, kontrole par tās novērtēšanu, realizāciju un nodošanu bez maksas, iznīcināšanu un realizācijas ieņēmumu ieskaitīšanu valsts budžetā. No 2004.gada iekšlietu ministra pārraudzībā esošajai VA „Materiālās rezerves” uzdots nodrošināt ar krimināllietām saistīto lietisko pierādījumu un arestētās mantas, administratīvo pārkāpumu lietās izņemtās mantas glabāšanu, realizāciju vai iznīcināšanu.	MK 25.04.2006. noteikumi Nr.315 „Kārtība, kādā veicama valstij piekritīgās mantas uzskaitē, novērtēšana, realizācija, nodošana bez maksas, iznīcināšana un realizācijas ieņēmumu	VID izveido mantas glabāšanas vietu vai slēdz līgumu ar komersantu, aģentūru, zemnieku vai zvejnieku saimniecību vai individuālo uzņēmumu par valstij piekritīgās mantas glabāšanu un glabāšanā nodod, sastādot aktu. Piecu darbdienu

		Tādējādi tiek dublētas aģentūras un VID funkcijas attiecībā uz konfiscētās mantas uzskaiti, glabāšanu, realizāciju un iznīcināšanu un VID funkcija attiecībā uz rīcību ar valstij piekritīgo mantu būtu jānodod aģentūrai.	ieskaitīšana valsts budžetā	laikā organizē valstij piekritīgās mantas realizāciju, nodošanu bez maksas vai iznīcināšanu.
5.	GNP	Naudas soda kvīšu veidlapu grāmatiņu reģistrēšana VID TI-VID jāveic citu valsts pārvaldes iestāžu tipogrāfiski iespiesto naudas soda kvīts veidlapu grāmatiņu reģistrēšana pirms to izmantošanas, jāsaņem iestāžu pārskatus par ceturksnī izmantotajām naudas soda kvīts veidlapām. VID TI veic izlietoto, atlikumā esošo un anulēto naudas soda kvīšu veidlapu skaita uzskaiti. VID nav tiesību uzlikt un iekasēt naudas sodu administratīvā pārkāpuma izdarīšanas vietā. Lietderības un ekonomisko apsvērumu dēļ VID funkciju attiecībā uz naudas soda kvīšu veidlapu grāmatiņu reģistrēšanu un uzskaiti jānodod valsts pārvaldes iestādēm, kurām saskaņā ar ārējiem normatīvajiem aktiem ir tiesības uzlikt un iekasēt naudas sodu administratīvā pārkāpuma izdarīšanas vietā, attiecīgi grozot MK 28.06.2005. noteikumus Nr.484	MK 28.06.2005. noteikumi Nr.484 „Administratīvā pārkāpuma protokola veidlapu un naudas soda kvīts veidlapu izgatavošanas un izmantošanas kārtība”	
6.	GNP	Dabas resursu nodokļa maksājumu sadales pa budžetiem funkcija ir piekritīga VID TI atbilstoši nodokļa maksātāja reģistrācijas vietai. Iespējams un nepieciešams šo funkciju nodot Valsts kasei.	Dabas resursu nodokļa likuma 28.pants	
7.	GNP	Tiesu izpildītāju pieprasāmo izziņu sagatavošana. Funkcija atceļama, nosakot tiesu izpildītājiem pienākumu pieprasīt piekļuves tiesību piešķiršanu informācijas ieguvei no VID datu bāzes, un VID pienākumu slēgt līgumus ar tiesu izpildītājiem par attiecīgās informācijas ieguvi.		Nav norādīts, kurš normatīvais akts šādu funkciju paredz
8.	GNP	Kontrole pār šā likuma „Par nekustamā īpašuma nodokli” pareizu piemērošanu. Faktiski pienākums kontrolēt pašvaldības nekustamā īpašuma nodokļa administrēšanā. Iespējams un nepieciešams VID atteikties no šīs f-jas.	Likuma „Par nekustamā īpašuma nodokli” 8.panta ceturtais daļa	Nav saprotama šādas f-jas jēga. Tai bija kaut kāds pamats pārejas periodā (līdz 2006.gada 31.decembrim)
9.	GNP	Pienākums izgatavot un izsniegt nodokļu maksātājiem ar PVN apliekamās personas reģistrācijas apliecības. Apliecību nepieciešamība papīra veidā ir zudusi, ņemot vērā to, ka ir publiski pieejams ar PVN apliekamo personu reģistrs. Lai atbrīvotos no šīs f-jas, likumā jānosaka, ka neregistrētu nodokļa maksātāju uzskata par reģistrētu VID PVN maksātāju reģistrā ar piekto darba dienu pēc lēmuma par reģistrāciju pieņemšanas, un ka informāciju par reģistrēšanu publicē VID oficiālajā mājas lapā vienas darba dienas laikā pēc lēmuma pieņemšanas. Tādējādi, ja tiks pieņemta minētā norma, nebūs nepieciešamības izgatavot un izsniegt nodokļu maksātājiem ar PVN apliekamās personas reģistrācijas apliecības, kas ļaus atbrīvoties no	Likuma „Par pievienotās vērtības nodokli” 3.panta septītā daļa	

		minētas darbības veikšanas.		
10.	GNP I.Roķis	Par izslēgšanu no PVN reģistra jāpublicē informācija „Latvijas Vēstnesī”. No likuma izslēdzama norma, ka Par izslēgšanu no PVN reģistra jāpublicē informācija „Latvijas Vēstnesī” un jānosaka termiņš, kurā informāciju par izslēgšanu no PVN reģistra jāpublicē publicē VID oficiālajā mājas lapā un kad lēmums par izslēgšanu stājas spēkā.	Likuma „Par pievienotās vērtības nodokli” 3.panta astotā divi prim daļa	
11.	GNP	Atcelt numurēto un VID reģistrēto kvīšu lietošanas kārtību attiecībā uz VAS „Latvijas Pasts”. Pēc saskaņošanas ar SM un VAS „Latvijas Pasts” iespējams MK 02.05.2007. noteikumos Nr.282 „Nodokļu un citu maksājumu reģistrēšanas elektronisko ierīču un iekārtu lietošanas kārtība” iestrādāt normu, ka VAS „Latvijas Pasts” gadījumos, kad kases aparātu drīkst nelietot, saņemot samaksu par sniegtajiem pakalpojumiem, izsniedz kvīti, kurā norādīti MK 02.05.2007. noteikumu Nr.282 61.punktā minētie rekvizīti (izņemot 61.2.apakšpunktā noteikto rekvizītu). Tādējādi VAS „Latvijas Pasts” VID nebūs jāiesniedz pārskats par numurēto un VID teritoriālajās iestādēs reģistrēto kvīšu izlietojumu, jo VAS „Latvijas Pasts” izsniegtās kvītes nebūs reģistrētas VID. Atbrīvojot VAS „Latvijas Pasts” no VID reģistrētu kvīšu lietošanas, tiks samazināts EDS noslogojums un NIS datu bāzē uzglabājamie dati, turklāt nepastāv nodokļu krāpšanas risks, jo VAS „Latvijas Pasts” ir valsts uzņēmums, kurā valsts kapitāla daļu turētāja ir Satiksmes ministrija. VAS „Latvijas Pasts” 2007.gadā VID reģistrējis 1 400 000 kvītis un 2008.gada pirmajā pusgadā divu pārskatu vietā ir iesniedzis 53 ļoti apjomīgus pārskatus par kvīšu izlietojumu.	MK 02.05.2007. noteikumi Nr.282 „Nodokļu un citu maksājumu reģistrēšanas elektronisko ierīču un iekārtu lietošanas kārtība”	
12.	Lielo nodokļu maksātāju pārvalde (LNMP)	<u>Atļaujas neieturēt nodokli</u> no tiem maksājumiem, no kuriem saskaņā ar likuma „Par uzņēmumu ienākuma nodokli” 3.panta devīto daļu (saistībā ar 3. panta astoto, desmito un ceturto daļu) ir ieturams nodoklis, ja to izmaksātājs pamatoti pierāda, ka minētie maksājumi netiek izdarīti ar nolūku samazināt šā maksātāja apliekamo ienākumu un nemaksāt vai samazināt Latvijā maksājamus nodokļus, <u>izsniegšana un anulēšana</u> . Minētā f-ja ir VID sarežģīti administrējama un budžeta interesēm neatbilstoša. <u>Priekšlikums izslēgt atļaujas izsniegšanas un anulēšanas funkciju, tā vietā likumā paredzot attiecīgajiem darījumiem obligātu nodokļa samaksu 5% apmērā.</u>	Likuma „Par uzņēmumu ienākuma nodokli” 3.panta devītā daļa (saistībā ar 3. panta astoto, desmito un ceturto daļu).	
13.	LNMP	Iespējamo zaudējumu kompensācijas nodrošināšana kriminālprocesa uzsākšanas gadījumā atbilstoši likuma „Par nodokļiem un nodevām”	Likuma „Par nodokļiem un nodevām” 28.panta trešā un	

	<p>28.panta trešajai un trešajai prim daļai kā pārmaksāto nodokļu summu neatmaksā.</p> <p>Veicina pārmaksāto summu uzkrāšanos un traucē normālu saimniecisko darbību, nevajadzīgi noslogo VID ar pieprasījumu iesniegšanu Sodu reģistram, pēc atbildes saņemšanas procesa ierosinātajam, pēc kura atbildes saņemšanas var būt nepieciešamība pieprasījuma iesniegšanai tiesai. No saņemtajām atbildēm ne vienmēr ir skaidrs, vai izdarītais pārkāpums var ietekmēt nodokļa samaksu.</p> <p><u>Priekšlikums pārlikt nodrošināšanas nepieciešamības izvērtējuma pienākumu uz procesa virzītāju.</u></p>	<p>trešā prim daļa. Kriminālprocesa likums.</p>	
--	---	---	--

VID Centrālā aparāta struktūrvienību iesniegtos priekšlikumus un viedokļus apkopoja:

I.Roķis